

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 50966

(13) A

(51) 6 A23G23/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЗИМОСТІЙКОСТІ РОСЛИН УНАБІ (ZIZYPHUS JUJUBA MILL.) ПРИ ІНТРОДУКЦІЇ В ЛІСОСТЕП УКРАЇНИ

1

2

(21) 2001107128

(22) 22 10 2001

(24) 15 11 2002

(46) 15 11 2002, Бюл. №11, 2002 р.

(72) Красовський Володимир Васильович

(73) Красовський Володимир Васильович

(57) Спосіб підвищення зимостійкості рослин унабі (Zizyphus jujuba Mill.) при інтродукції в лісостеп

України, який включає перенесення саджанця рослини з однієї кліматичної зони в іншу, який відрізняється тим, що спочатку пагін рослини укорінюють таким чином, щоб стовбур кореневої системи саджанця являв собою диференційований здерев'янілий пагін цієї рослини з наступним перенесенням саджанця в іншу кліматичну зону

Винахід, що заявляється, відноситься до технології підвищення зимостійкості рослин і може знайти застосування в сільськогосподарській галузі, а саме в садівництві.

Вирощування рослин з насіння та пересів його з метою відбору зимостійких пбридних форм – основний спосіб підвищення зимостійкості плодкових культур при їх інтродукції з Південних регіонів [2], тому що насіннєво розмножені рослини відрізняються більшою мінливістю ніж ті, що розмножені вегетативним шляхом.

Недоліком такого способу є те, що насіннєво розмножені рослини не зберігають сортових ознак (задовільний смак, крупноплідність, раннє дозрівання плодів). А у такої рослини як унабі (ююба) (Zizyphus jujuba Mill.) сіянці крупноплідних форм репродукують дрібноплідні форми, які не становлять харчової цінності [3].

Відомий також спосіб прямого перенесення рослин у вигляді саджанця при інтродукції в інші кліматичні зони, та спосіб розмноження плодкових культур дугоподібними відсадками [1]. Ці способи взяті мною за прототип винаходу, як найбільш близькі по технічній суті.

При простому перенесенні саджанця пристосування до навколишнього середовища проходить в межах існуючої спадковості. Тому для збереження сортових ознак інтродукцію унабі можна провести прямим перенесенням з Півдня Криму чи з Молдови саджанців чи живців.

Проте, у прямо перенесених саджанців, підщепами для яких є сіянці, недостатньо зимостійка коренева система, в результаті чого в зимовий підвищеної зимостійкості, але в перші роки інтро-

період страждає коренева система і рослини гинуть. А при перенесенні живців, в разі пошкодження морозами частини крони, гинуть щепи, що веде до втрати сортових ознак.

В основу винаходу поставлено задачу розробки такого способу підвищення зимостійкості рослин унабі при інтродукції з Півдня Криму чи з Молдови в Лісостеп України, шляхом удосконалення відомого, який би дозволив зберегти сортові ознаки рослини.

Зважаючи на очевидний факт про те, що надземна частина багаторічних деревних рослин витримує більші морози ніж підземна, ця задача вирішується шляхом того, що спосіб підвищення зимостійкості рослин унабі при інтродукції в Лісостеп України, який включає перенесення саджанця рослини з однієї кліматичної зони в іншу, згідно винаходу, пагін рослини укорінюють таким чином, щоб ствол кореневої системи саджанця являв собою диференційований пагін цієї рослини з наступним перенесенням саджанця в іншу кліматичну зону. Здерев'янілий диференційований в кореневу систему пагін виносливийший в зимовий період ніж коренева система сіянцевої рослини.

Цей спосіб базується на здатності рослин унабі до вкорінення здерев'янілої стеблової частини рослини, тобто до розмноження дугоподібними відсадками.

При цьому корені утворюються на здерев'янілій частині пагона завдяки ряду складних фізіологічних змін всередині пагона.

З роками пагін – корінь повністю диференціюється в кореневу систему і втрачає властивість до дукційної роботи така коренева система відіграє

(13) A

(11) 50966

(19) UA

вирішальну роль для успішної перезимівлі прямо перенесених рослин унабі, а із збільшенням віку рослини унабі стають стійкішими до небагатоприємних ґрунтово-кліматичних умов вирощування, нормально розвиваються і плодоносять

Запропонований спосіб підвищення зимостійкості рослин унабі при інтродукції в Лісостепу України перевірений на практиці з прямим перенесенні рослин унабі (сорт Вахшський) з Нікітського ботанічного саду

Література

1 Гапоненко Б К, Гапоненко М Б Ваш сад – К Урожай, 1994 – 400с (С 263)

2 Шайтан К М, Мороз П А, Клименко С В и др Интродукция и селекция южных и новых плодовых растений – Киев Наук думка, 1983 – 216 с (С 11)

3 Шликов Г Н Интродукция и акклиматизация растений М Сельхоз-издат – 1963 – 488с (С 313)

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)

вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна

(044) 456 – 20 – 90

ТОВ «Міжнародний науковий комітет»

вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна

(044) 216 – 32 – 71